

Dinarci« pa kažu da se »primjeri Goethea, Beethovena, Petöffija, Hegela, i mnogih drugih mogu navesti u potvrdu toga«. <sup>13)</sup> Ali od naročita je interesa, da su mnogi pokušali iskoristiti Cvijićevu teoriju u političke svrhe. Htjeli su naime upotrijebiti Cvijićevu teoriju kao opravdanje centralističkog uređenja države i hegemonije jednog dijela južnih Slavena nad ostalima; jer ako je Dinarski tip zaista superioran, onda tom tipu pripada i kulturno i političko vodstvo na Balkanu.

Tako na pr. Sv. Stefanović tvrdi ovo: »posle razbijanja turske i austrijske imperije, Jugoslovenski narodi nalaze se pred jednom velikom historijskom misijom sa čijim ispunjenjem imaju da se afirmiraju u kulturnoj historiji čovečanstva. Ta misija u nacionalnom pogledu znači slaviziranje ovih krajeva Evrope, u rasnom pogledu znači afirmiranje u kulturi Evrope jednog boljeg, višeg, herojskog i humanog u isti mah, dinarskog tipa čoveka... Mora doista izgledati značajno, da baš oni krajevi Jugoslavije pokazuju najviši krvni indeks, gde su državotvorne sile, kao u prošlosti, tako i u novim dobima sve do sadašnjih dana, najvidnije dejstvovala i dejstvuju...« <sup>14)</sup>

Kao svi drugi rasni teoretičari, tako su i Cvijić i njegovi nasljednici napravili osnovnu pogrešku u tome, što su pokušali da psihičke osobine povežu sa fizičkim tipom ljudi i da ih tako utvrde kao nasljedive i nepromjenljive. Međutim sve ono, što se

---

<sup>13)</sup> Sv. Stefanović, O rasnom pitanju kao kulturnom i nacionalnom problemu u Jugoslaviji, Letopis Matice Srpske, Jan.—Febr. 1936.

<sup>14)</sup> Op. cit.